

Høgskolen i Telemark

1. DELEKSAMEN

4400 - 1 KJEMI NETTKURS

07.03.2011

Tid:	9-12
Målform:	<i>Bokmål</i>
Sidetal:	4 (<i>inkludert denne forsiden</i>)
Hjelpemiddel:	<i>Kalkulator</i>
Merknader:	<i>Ingen</i>
Vedlegg:	<i>Den genetiske koden, strukturformler for aminosyrer</i>

Eksamensresultata blir offentliggjort på Studentweb.

Avdeling for allmennvitenskaplige fag.

BOKMÅLSTEKST

OPPGAVE 1

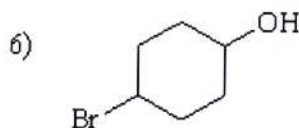
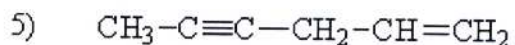
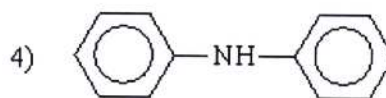
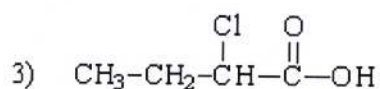
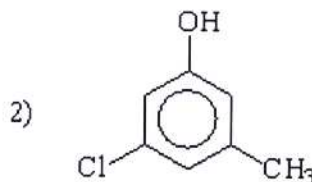
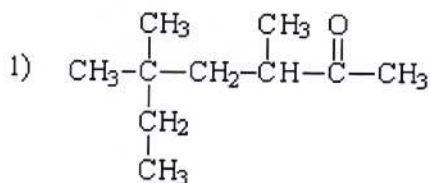
a) Tegn strukturformler for følgende forbindelser:

- 1) 3-metylpentan
- 2) 3-etyl-2,4-dimetylheks-2-en
- 3) 2-metylpent-3-enal
- 4) 3,5-dibrombenzoyl
- 5) 3-klorbutan-2-ol
- 6) Etylfenyleter

Alle forbindelsene behandles med et oksidasjonsmiddel. Tegn strukturformler og sett navn på eventuelle produkter.

Hvilke(n) av forbindelsen(e) ovenfor vil vise cis-transisomeri? Tegn opp strukturformlene og sett navn på de isomere forbindelsene.

b) Hva er navnene på følgende forbindelser?

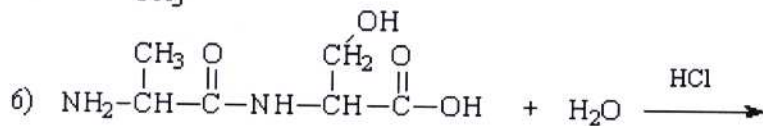
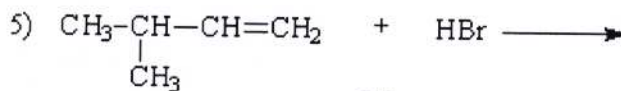
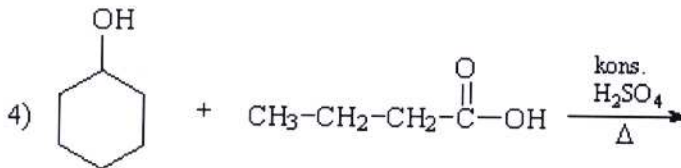
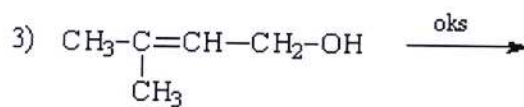
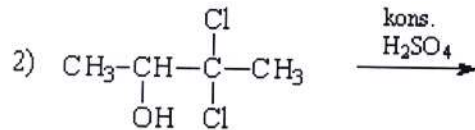
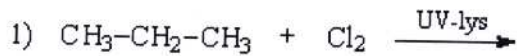

Hvilke(n) av forbindelsene vil vise optisk isomeri? Begrunn svaret.

Gjør greie for eventuelle sure og basiske egenskaper ved forbindelsene.

OPPGAVE 2

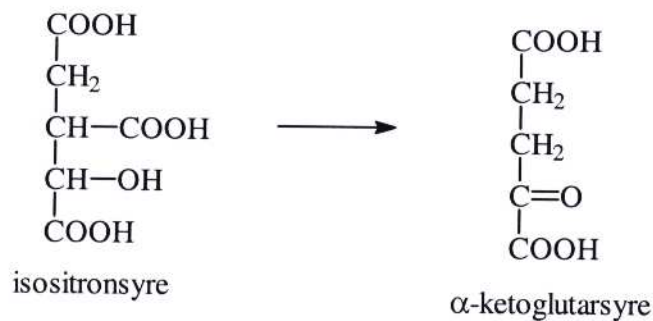
a) Tegn strukturformler for produktene i følgende reaksjoner. Angi reaksjonstypen:

b) Forklar hvordan et enzym virker når det katalyserer en kjemisk reaksjon. Forklar begrepene substrat, aktivt sete og koenzym.

Forklar de to måtene et enzym kan hemmes på. Hvilke type enzymhemming vil være mest farlig for en levende organisme?

c) En av overgangene i sitronsyresyklusen er denne:

Forklar hva som skjer rent kjemisk i denne overgangen.

OPPGAVE 3

a) Hvilke forskjellige typer av molekyler bygger opp en nukleinsyre? Hvilke forskjeller er det på de to nukleinsyrene DNA og RNA?

b) Et DNA-molekyl har følgende baserekkefølge:

5'--TTAACAGCTGACCAT--3'

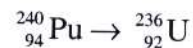
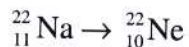
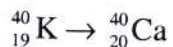
1) Skriv baserekkefølgen i den komplementære DNA-tråden. Marker retningen på molekylet.

2) Et *m*-RNA-molekyl blir transkribert med den oppgitte DNA-tråden som templat. Skriv baserekkefølgen i dette *m*-RNA-molekylet. Marker retningen.

3) Et protein (enzym) skal lages med dette *m*-RNA som oppskrift. Hva blir aminosyreerekkefølgen i dette proteinet?

4) Det skjer en mutasjon i DNA-tråden ved at A nr. 11 muterer til T. Vurder om dette vil få noen betydning for egenskapene til enzymet som lages. Vi antar at mutasjonen gir endringer i det aktive setet på enzymet.

c) 1) Vi har gitt de tre kjernereaksjonene

Hvilken type radioaktiv stråling har vi i hvert tilfelle her?

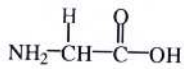
2) Hva er γ -stråling og hvordan oppstår den?

3) Den radioaktive isotopen ${}_{23}^{53}\text{V}$ er en β^- -utsender. Hva går denne isotopen over til? Halveringstida for isotopen er 2,0 minutter. Hvor mye er det igjen av en masse av isotopen på 12 mg etter 10 minutter?

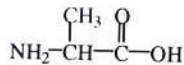
DEN GENETISKE KODEN

UUU	Phe	UCU	Ser	UAU	Tyr	UGU	Cys
UUC	Phe	UCC	Ser	UAC	Tyr	UGC	Cys
UUA	Leu	UCA	Ser	UAA	Stopp	UGA	Stopp
UUG	Leu	UCG	Ser	UAG	Stopp	UGG	Trp
CUU	Leu	CCU	Pro	CAU	His	CGU	Arg
CUC	Leu	CCC	Pro	CAC	His	CGC	Arg
CUA	Leu	CCA	Pro	CAA	Gln	CGA	Arg
CUG	Leu	CCG	Pro	CAG	Gln	CGG	Arg
AUU	Ile	ACU	Thr	AAU	Asn	AGU	Ser
AUC	Ile	ACC	Thr	AAC	Asn	AGC	Ser
AUA	Ile	ACA	Thr	AAA	Lys	AGA	Arg
AUG	Met-Start	ACG	Thr	AAG	Lys	AGG	Arg
GUU	Val	GCU	Ala	GAU	Asp	GGU	Gly
GUC	Val	GCC	Ala	GAC	Asp	GGC	Gly
GUA	Val	GCA	Ala	GAA	Glu	GGA	Gly
GUG	Val	GCG	Ala	GAG	Glu	GGG	Gly

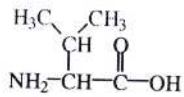
AMINOSYREFORMLER

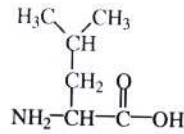
glycin
(Gly)

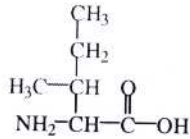
alanin
(Ala)

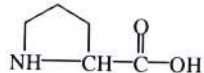
valin
(Val)

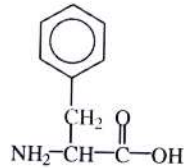
leucin
(Leu)

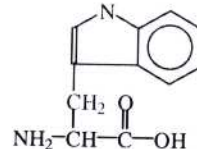
isoleucin
(Ile)

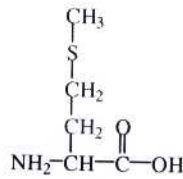
prolin
(Pro)

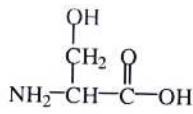
fenylalanin
(Phe)

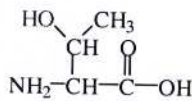
tryptofan
(Trp)

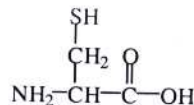
metionin
(Met)

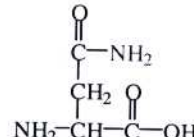
serin
(Ser)

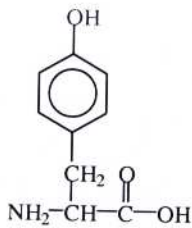
treonin
(Thr)

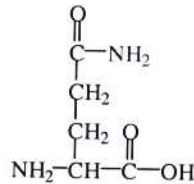
cystein
(Cys)

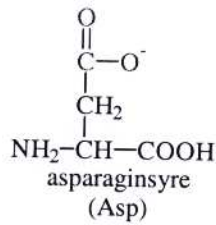
asparagin
(Asn)

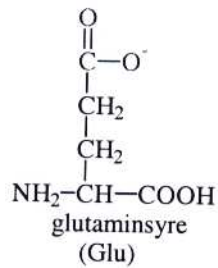
tyrosin
(Tyr)

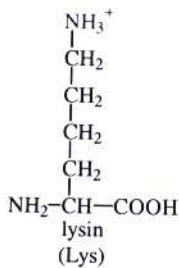
glutamin
(Gln)

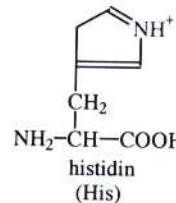
asparaginsyre
(Asp)

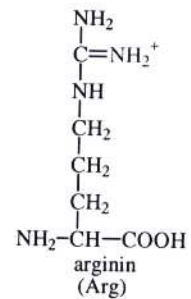
glutaminsyre
(Glu)

lysin
(Lys)

histidin
(His)

arginin
(Arg)